

dr Piotr Nowicki

## Autoreferat

Urodziłem się w 1973 roku w rodzinie o silnych tradycjach muzycznych. Od najmłodszych lat muzyka była moim naturalnym środowiskiem, w którym wzrastałem, dojrzewałem, a z czasem w naturalny sposób zacząłem zajmować się nią zawodowo.

W 1996 roku ukończyłem Akademię Muzyczną im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w klasie fortepianu prof. Włodzimierza Wiesztordta. Z macierzystą uczelnią związany jestem od 1995 roku, kiedy to jeszcze jako student roku dyplomowego dostałem możliwość podjęcia pracy na Wydziale Wokalno - Aktorskim w charakterze pianisty - korepetytora. Moja działalność od samego początku samodzielnej drogi artystycznej koncentruje się wokół dwóch dziedzin; muzyki wokalna - instrumentalnej oraz kameralnej muzyki współczesnej. Muzyką wokalną, jako pianista współpracujący na co dzień ze znakomitymi śpiewakami, pedagogami i studentami zajmuję się już od 19 lat. To doświadczenie wywarło niewątpliwie ogromny wpływ na mnie jako muzyka, wzbogaciło jako pianistę i ukształtowało jako artystę. Fenomen ludzkiego głosu sprawił, że zacząłem w bardziej świadomy sposób podchodzić do interpretacji, jakości oraz wielowymiarowości dźwięku czy roli słowa ściśle powiązanego z partią instrumentalną. Praca z drugim człowiekiem w tak specyficznej dziedzinie jaką jest sztuka, związana jest zawsze z wymianą myśli, wiedzy i doświadczenia, to wzajemna inspiracja ale i pokusa narzucenia swojego punktu widzenia. Wieloletnie doświadczenie w pracy z bardzo różnymi artystami i pedagogami nauczyło mnie przede wszystkim umiejętności spojrzenia na dane zagadnienie oczami drugiej osoby, obdarzonej inną wrażliwością, innym temperamentem, czy zupełnie odmiennym życiowym doświadczeniem. Wiedza, którą staram się dzielić z młodymi adeptami sztuki wokalnej nie zrodziła się tylko na drodze indywidualnych poszukiwań. Wynika ona przede wszystkim z codziennej pracy z niezwykle doświadczonymi ludźmi, którzy są artystami nie tylko na scenie ale i w pracy pedagogicznej. Pierwszą osobą, którą chciałbym w tym miejscu wymienić jest prof. Krystyna Pyszkowska, wspaniała pianistka, korepetytor i pedagog. To właśnie Pani Profesor otworzyła mi drogę dalszego rozwoju w pracy akademickiej, kiedy w 2000 roku w wyniku konkursu zostałem jej asystentem. Wydarzenie to wpłynęło na moje dalsze życie zawodowe jako pedagoga, motywując do konsekwentnego samorozwoju i podnoszenia własnych kwalifikacji.

Współpraca z prof. Pyszkowską uświadomiła mi jak ważnym ogniwem w muzyce wokalne jest rola pianisty jako korepetytora i partnera na scenie. Okres mojej asystentury to przede wszystkim poznawanie ogromnej literatury wokalne począwszy od muzyki baroku aż po wiek XX. Szczególne miejsce w tym repertuarze zawsze zajmowała liryka wokalna, którą traktuję jako muzykę stricte kameralną. Praca nad cyklami pieśni takich kompozytorów jak R. Schumann, Fr. Schubert, J. Brahms, C. Debussy, M. Ravel, F. Poulenc, czy G. Mahler jest dla mnie każdorazowo źródłem wielkiej satysfakcji w pracy pedagogicznej jak również niezwykłą okazją do wyrażenia własnej osobowości artystycznej. Pełne zrozumienie specyfiki tego gatunku nie byłoby możliwe bez możliwości współpracy z pedagogami śpiewu. W trakcie pracy na Wydziale Wokalno - Aktorskim na różnych etapach mojej działalności współpracowałem z tak znakomitymi artystami jak m.in. prof. Florian Skulski, prof. Piotr Kusiewicz, prof. Ryszard Minkiewicz czy prof. Halina Mickiewiczówna. Obecnie pracuję z ad. dr Aleksandrą Kucharską-Szeffler, która kontynuuje najlepsze tradycje niezapomnianej Maestry. Doświadczenie zdobywałem również poza uczelnią biorąc udział w kursach mistrzowskich prowadzonych przez prof. Włodzimierza Zalewskiego, prof. Wojciecha Maciejowskiego i Adama Kruszewskiego w ramach Letniej Akademii Śpiewu organizowanej przez prof. Bożenę Harasimowicz.

Drugą dziedziną, którą zacząłem zgłębiać już od momentu ukończenia studiów pianistycznych jest muzyka współczesna. Swoje zainteresowania początkowo rozwijałem równoległe i zupełnie niezależnie od pracy na Wydziale Wokalno – Aktorskim. Pierwsze doświadczenia na tym polu zdobywałem współpracując z gdańskimi kompozytorami młodego pokolenia spośród których chciałbym wymienić przede wszystkim Marka Czerniewicza. Współpraca ta zaowocowała licznymi koncertami kompozytorskimi zarówno na terenie Gdańska jak i poza nim, m.in. w Tallinie. To wtedy zrodził się pomysł na zorganizowanie swojego życia artystycznego w sposób alternatywny, autorski, dający nowe możliwości wyboru repertuaru, jak również skorzystania z innych form prezentacji muzyki. Ogromna satysfakcja jaką dawało mi wykonywanie utworów zamówionych i napisanych m.in. dla mnie, zainspirowała mnie do założenia stałego zespołu, którego celem miało być wykonywanie muzyki najnowszej, pisanej specjalnie na zamówienie przez kompozytorów młodego pokolenia. Marzenie to zrealizowałem w 2002 roku, kiedy wraz ze skrzypaczką Dagną Sadkowską, klarncistą Michałem Górczyńskim i perkusistą Pawłem Nowickim założyłem zespół Kwartludium. Pierwszy koncert zespołu odbył się w listopadzie 2002 roku w ramach Dni Muzyki Nowej w Gdańsku. Od tego momentu razem z moimi partnerami

dokonałem kilkudziesięciu prawykonań kompozycji zamówionych przez zespół na wielu prestiżowych festiwalach takich jak m.in. Warszawska Jesień, Festiwal Dialogu Czterech Kultur w Łodzi, Unsound w Krakowie i w Nowym Jorku, Ensemble Europa w Kolonii, C3 w Berlinie, Open Form Festival w Kopenhadze, Loop Festival w Brukseli, Muische Nuove Festival w Palermo, na Festiwalu Tradycji i Awangardy Muzycznej Kody w Lublinie, Musica Polonica Nova we Wrocławiu, Musica Moderna w Łodzi, Laboratorium Muzyki Współczesnej w Warszawie, Festiwalu Sztuki Multimedialnej Audio-Art w Warszawie, Festiwalu Muzyki Improwizowanej Ad Libitum w Warszawie, Festiwalu Dni Muzyki Nowej i Avant Days w Gdańsku oraz na Komeda Jazz Festival w Słupsku. Wraz z zespołem występowałem w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Włoszech, Belgii, Niemczech, Danii, Finlandii, Ukrainie, Rosji i Turcji.

W latach 2003-2013 byłem również członkiem zespołu European Workshop for Contemporary Music powołanego przez Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień oraz Niemiecką Radę Muzyczną. Zespół pod kierunkiem niemieckiego dyrygenta Rudigera Bohn'a wystąpił na wielu prestiżowych festiwalach muzyki współczesnej w Polsce, Niemczech i na Ukrainie prezentując dzieła zaliczane do klasyki awangardy XX wieku, jak również te najnowsze, napisane specjalnie na ten skład. Udział w tym przedsięwzięciu oceniam jako jedno z najcenniejszych doświadczeń w moim zawodowym życiu przede wszystkim ze względu na osobę prof. Rudigera Bohn'a, wykładowcy w Robert Schumann Hochschule w Düsseldorfie oraz wybitnego specjalisty w dziedzinie wykonawstwa muzyki współczesnej. W ciągu 10 lat mojej działalności w zespole miałem okazję pracować nad ogromnym, zróżnicowanym stylistycznie repertuarem pod okiem prawdziwego fachowca, który z pasją, precyzją i wnikliwością odszyfrowywał często bardzo skomplikowane i złożone partytury. Mój podziw wzbudzała doskonała organizacja pracy, systematyczność i nieustępliwość w dotarciu do zamierzonego celu. To doświadczenie zostawiło we mnie bardzo wyraźny i trwały ślad. Dzisiaj dostrzegam, że w trakcie pracy ze studentami, czy też nad własnym repertuarem, sam zacząłem się wzorować na Panu Profesorze przywołując w pamięci jego metody i konsekwencję.

Pomimo osobistego zaangażowania w wykonawstwo muzyki współczesnej staram się nie zaniedbywać tradycyjnych form muzycznych. Wraz ze skrzypaczką Karoliną Piątkowską-Nowicką, wykładowcą gdańskiej Akademii Muzycznej wykonałem szereg koncertów z repertuarem kameralnym w skład którego wchodzi takie pozycje jak Sonata F-dur K. 376 W.A. Mozarta, Sonata a-moll op.137 nr 2 Fr. Schuberta, Sonata G-dur op.78

nr 1 J. Brahmsa, Sonata a-moll op.105 nr 1 R. Schumanna, Sonata f-moll op.80 nr 1 S. Prokofiewa, Sonata na skrzypce i fortepian C. Debussego, Mity op.30 K. Szymanowskiego oraz szereg mniejszych form skrzypcowych H. Wieniawskiego, M. Regera, J. Brahmsa, F. Kreislera i A. Vivaldigo.

W 2008 roku uzyskałem tytuł doktora sztuk muzycznych w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki na Wydziale Instrumentalnym. Dysertacja doktorska pod tytułem „Między tradycją a awangardą – fortepian w muzyce XX wieku” poruszała zagadnienia z zakresu współczesnych technik kompozytorskich, wykonawczych, preparacji i amplifikacji. Konstruując program do przewodu doktorskiego miałem na celu zaprezentowanie jak najszerszego spektrum możliwości brzmieniowych fortepianu w muzyce ubiegłego wieku. Za przykład posłużyły mi następujące kompozycje: Arnold Schoenberg – Sechs kleine Klavierstücke op. 19, John Cage – Sonaty i interludia na fortepian preparowany (wybór), Karlheinz Stockhausen – Klavierstück IX, George Crumb – Apparition na sopran i fortepian amplifikowany oraz Witold Lutosławski – Partita na skrzypce i fortepian. Wybór tematu pracy doktorskiej był naturalną decyzją, dzięki której mogłem podsumować bardzo ważny etap w moim zawodowym życiu. Po 10 latach różnorodnych doświadczeń z muzyką współczesną zdobywanych samodzielnie poza Akademią Muzyczną, chciałem zaprezentować mój punkt widzenia na to zagadnienie na gruncie akademickim. Drugim powodem dla którego zdecydowałem się na taki właśnie wybór, było moje przekonanie o niewystarczającej roli, jaką muzyka współczesna odgrywała w akademickim systemie edukacji. Wiedziałem już jak dynamicznie dziedzina ta rozwija się na świecie, ile powstaje nowych zespołów oraz jak wysoki poziom wykonawczy reprezentują muzycy. Uważam, że w obecnych czasach studenci kształcący się na wydziałach instrumentalnych i wokalnych powinni otrzymać obligatoryjnie podstawową wiedzę teoretyczną na temat najważniejszych nurtów i technik kompozytorskich XX i XXI wieku oraz co najważniejsze, powinni w praktyce doświadczyć zupełnie odmiennej od tradycyjnej problematyki wykonawczej. Uzyskanie stopnia doktora w specjalizacji związanej z muzyką współczesną otworzyło mi drogę do podzielenia się z młodzieżą moim doświadczeniem. Od 2010 roku prowadzę dwa przedmioty na których mam możliwość zapoznania studentów z omawianymi zagadnieniami. Dzięki otwartości na nową muzykę oraz zaufaniu jakim obdarzył mnie ówczesny Dziekan Wydziału Wokalno – Aktorskiego prof. Ryszard Minkiewicz mam ogromną satysfakcję pracować z młodymi śpiewakami nad współczesną liryką wokalną w ramach przedmiotu Praktyka wykonawcza muzyki współczesnej (w latach 2010-11 przedmiot nosił nazwę Seminarium muzyki współczesnej).

Moim celem w pierwszej kolejności jest oswojenie często zagubionych w tej materii studentów z nowym językiem muzycznym. Porzucenie wszelkich stereotypów, lęków i uprzedzeń, które przez dziesięciolecia narosły wokół tej muzyki jest moim zdaniem zadaniem kluczowym, bez którego dalsza praca nad tego rodzaju repertuarem nie jest możliwa. Przy wyborze repertuaru kieruje się przede wszystkim indywidualnymi warunkami i możliwościami technicznymi danej osoby. Staram się tak dobierać program aby nie zrazić skalą trudności, a raczej zaciekawić i stopniowo przyzwyczajając do nowych wymagań wykonawczych. Do osiągnięcia tego celu wykorzystuję cykle pieśni reprezentujące zróżnicowaną estetykę takich kompozytorów jak m.in.: Arnold Schoenberg, Anton Webern, Charles Ives, Luciano Berio, Wolfgang Rihm, George Crumb, Kazimierz Serocki, Witold Lutosławski, Romuald Twardowski, Henryk Mikołaj Górecki, Bernhard Lang. Jako że przedmiot ma charakter fakultatywny i międzywydziałowy, zgłaszają się również pianiści z Wydziału Instrumentalnego, którzy chcieliby zapoznać się z wyżej wymienionym repertuarem. W ten sposób mam okazję podzielić się swoimi umiejętnościami zarówno jako pianista, korepetytor i pedagog specjalizujący się w wykonawstwie muzyki współczesnej. O powodzeniu mojej działalności świadczyć może fakt, że studenci uczęszczający na moje zajęcia decydują się później na włączenie przygotowanych ze mną utworów do programów swoich recitali dyplomowych, na które niejednokrotnie byłem zapraszany w charakterze wykonawcy.

Od 2010 roku prowadzę również Propedeutykę muzyki współczesnej na Wydziale Instrumentalnym. Początkowo przedmiot ten wykładałem dla studentów Pedagogiki Instrumentalnej, a od 2013 roku kontynuuje zajęcia dla dyplomantów studiów stacjonarnych. Głównym założeniem jest wprowadzenie i zapoznanie studentów z najważniejszymi nurtami, stylami i technikami kompozytorskimi muzyki XX i XXI wieku. Moim celem jest zaprezentowanie najważniejszych zjawisk, umiejscowienie ich w kontekście historycznym, nakreślenie sylwetek kompozytorów wraz z omówieniem ich twórczości oraz zilustrowanie danego zagadnienia adekwatnym przykładem muzycznym. Dla wprowadzenia porządku podzieliłem tę tematykę na dwie części; w pierwszym semestrze omawiam muzykę europejską, w drugim muzykę amerykańską. Podział ten wynika ze skrajnie różnych koncepcji i inspiracji jakie towarzyszyły kompozytorom na obu kontynentach. Omawiane przeze mnie zagadnienia ułożyłem w taki sposób aby w jak najbardziej przejrzysty i logiczny sposób przedstawić historię rozwoju muzyki awangardowej jak również tej zwracającej się bardziej w kierunku tradycji. Poniżej przedstawiam listę zagadnień, którymi zajmuje się podczas dwóch semestrów, które przeznaczone są na realizację przedmiotu.

### **Muzyka europejska:**

- I awangarda europejska – Arnold Schoenberg, Anton Webern, Alban Berg. Ekspresjonizm, muzyka atonalna, dodekafonia, punktualizm
- II awangarda europejska - Karlheinz Stockhausen, Pierre Boulez, Luigi Nono. Serializm, muzyka elektroniczna i elektro-akustyczna
- Yannis Xenakis i Olivier Messiaen – muzyka stochastyczna i ornitologia muzyczna
- Muzyka włoska: Franco Donatoni, Luciano Berio, Salvatore Sciarrino
- Nowa Prostota, Nowa muzyka religijna – Arvo Pärt, Sofia Gubajdulina, Henryk Mikołaj Górecki, Wojciech Kilar, John Tavener
- Polska szkoła kompozytorska – Krzysztof Penderecki, Henryk Mikołaj Górecki, Kazimierz Serocki, Witold Szalonek
- Witold Lutosławski, Andrzej Panufnik
- Paweł Szymański, Paweł Mykietyn
- Helmut Lachenmann, muzyka brytyjska, nowa złożoność, Brian Ferneyhough i Michael Finnissy

### **Muzyka amerykańska:**

- Transcendentalizm, Charles Ives
- I awangarda amerykańska – Charles Ives, Henry Cowell, Charles Ruggles, John Becker, Walingford Rieger
- Edgar Varese
- II awangarda amerykańska, John Cage, Harry Partch, Lou Harrison
- Nowojorska szkoła Action Music – John Cage, Morton Feldman, Christian Wolf, Earl Brown, David Tudor
- Conlon Nancarrow
- Minimal Music - La Monte Young, Terry Riley, Philip Glass, Steve Reich
- George Crumb - awangardowe techniki wydobywania dźwięki w służbie tradycji.

Od października 2012 roku mam również zaszczyt pełnić funkcję kierownika Międzywydziałowego Zakładu Muzyki Współczesnej. Powierzenie mi tego zadania przez ówczesnego prorektora prof. Krzysztofa Olczaka traktuję jako dowód zaufania i docenienia

mojej dotychczasowej działalności na polu popularyzacji muzyki nowej. W ramach tej jednostki zajmuję się upowszechnianiem muzyki współczesnej na gruncie akademickim poprzez organizowanie koncertów i warsztatów. Swoją rolę upatruję przede wszystkim w konsolidacji pracowników i studentów wszystkich wydziałów akademii na rzecz propagowania najbardziej wartościowych dzieł kompozytorów przełomu XX i XXI wieku. W ramach Zakładu zorganizowałem koncerty monograficzne z muzyką Henryka Mikołaja Góreckiego, Witolda Lutosławskiego i Andrzeja Panufnika. Na koncertach wykonywane były kompozycje takich twórców jak m.in.: Karlheinz Stockhausen, Krzysztof Penderecki, Paweł Mykietyn, George Crumb, Luciano Berio, Kazimierz Serocki czy Wolfgang Rihm. Studenci pracujący pod kierunkiem pedagogów nad współczesnym repertuarem wzięli udział w szeregu koncertów prezentując efekty swojej pracy, wprowadzając jednocześnie do akademickiego życia muzycznego nową praktykę polegającą na włączaniu do swojego repertuaru muzyki naszych czasów. Jako kierownik Zakładu służę także pomocą w zapewnieniu wykonawców na warsztaty wokalne, instrumentalne czy kompozytorskie odbywające się w gdańskiej Akademii. W listopadzie 2014 roku odbędą się z mojej inicjatywy warsztaty dla studentów Wydziału Instrumentalnego, które poprowadzi znakomity dyrygent i wykładowca Hochschule der Künste w Bernie Lennart Dohms specjalizujący się w wykonawstwie muzyki nowej. W programie znajdą się utwory takich kompozytorów jak Morton Feldman, Marek Kopelent, Isabel Mundry, Alvin Lucier, a także specjalnie napisane na tę okazję utwory trzech studentów Wydziału Kompozycji i Teorii Muzyki.

Od 2008 roku, kiedy to uzyskałem tytuł doktora prowadzę również ożywioną działalność koncertową. Wraz z zespołem Kwartludium regularnie występuję na najważniejszych festiwalach muzyki współczesnej w kraju i zagranicą. W ramach współpracy z zespołem koncentruję się na promowaniu i wspieraniu młodych, utalentowanych kompozytorów. O wyjątkowości repertuaru Kwartludium świadczy przede wszystkim ogromna różnorodność stylistyczna repertuaru wynikająca z indywidualnego podejścia kompozytorów do procesu tworzenia muzyki, ich niezależność twórcza, jak również odwaga i nowatorstwo w kreowaniu własnego języka muzycznego. Największym atutem działalności Kwartludium na polu promocji współczesnej sztuki jest bez wątpienia prezentowanie najciekawszych zjawisk, jakie mają obecnie miejsce w muzyce polskiej i europejskiej. Szczegółowe informacje na temat wszystkich koncertów zamieściłem w wykazie dorobku artystycznego oraz w formie listy koncertów, ograniczę się zatem do wskazania kilku

najważniejszych moim zdaniem realizacji, które zilustrują specyfikę mojej działalności w ramach zespołu.

Jednym z najbardziej unikalnych koncertów jakie miały miejsce w ciągu ostatnich lat na europejskiej scenie muzyki współczesnej był z pewnością występ Kwartludium wraz z beatboxerami. Światowe prawykonanie utworów napisanych specjalnie dla zespołu i najlepszych polskich beatboxerów TikTaka i Zgasá miało miejsce na 51 Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień” w 2008 roku. Na zamówienie festiwalu powstało sześć utworów napisanych przez najlepiej zapowiadających się kompozytorów polskich oraz iberoamerykańskich młodej generacji. W programie koncertu znalazły się następujące kompozycje: Andrzej Kwieciński – *0 14'48 (3)*, Juan Manuel Abras - *Chacarera beatboxera*, Paweł Hendrich – *Cyclostratus*, Dobromiła Jaskot - *Hum...*, Diego Roman Martinez – *Operetta*, Gabriel Paiuk - *Distancia (efectos de superficie)*. Wyjątkowość tego przedsięwzięcia polegała przede wszystkim na połączeniu dwóch skrajnie różnych światów muzycznych. Z jednej strony zespół klasycznie wykształconych instrumentalistów specjalizujących się w wykonywaniu muzyki współczesnej, z drugiej zaś beatboxerzy wywodzący się z kultury popularnej. Beatbox jako technika wokalna pozwalająca na niezwykle możliwości imitacji dowolnego zjawiska akustycznego znakomicie wpisał się w zróżnicowaną estetykę prezentowaną przez młodych kompozytorów. Eksperyment ten przyciągnął również ogromną publiczność, niespotykaną zwykle na koncertach tzw. współczesnej muzyki poważnej co spowodowane było z pewnością fuzją gatunków muzycznych oraz nowatorskich technik wykonawczych.

W tym samym roku miał miejsce drugi międzynarodowy projekt muzyczny zainicjowany przez zespół Kwartludium oraz stowarzyszenie berlińskich kompozytorów Klangnetz e.V. przy wsparciu Niemieckiej Rady Muzycznej. W trakcie pięciu koncertów, które odbyły się w Görlitz, Berlinie, Cottbus, Warszawie i Gdańsku zespół wykonał sześć premierowych kompozycji: Wojciech Blecharz – *Torpor*, Prasqual – *Furia*, Dariusz Przybylski – *Medeas Träume*, Paul Friedrich Frick – *Camouflage II*, Arne Sanders – *Dubug (Strange I've seen that face before)*, Sebastian Elikowski-Winkler – *Mich saugt die Fredem Erde an*. Ostatni koncert, który miał miejsce w Radio Gdańsk został zarejestrowany i wydany w formie płyty niekomercyjnej, mającej charakter dokumentu i zarazem materiału promocyjnego (Kwartludium; Zwei Ufer hat der Fluss/Dwa brzegi ma rzeka, Klangnetz e.V. 2008).

W tym miejscu chciałbym wspomnieć o działalności fonograficznej, którą rozpocząłem jeszcze podczas pracy nad doktoratem. Na początku 2008 roku ukazała się



debiutancka płyta Kwartludium zrealizowana przez wydawnictwo Dux (nr katalogowy 0596) na której znalazły się utwory młodych polskich kompozytorów takich jak Wojciech Ziemowit Zych, Aleksandra Gryka, Maciej Jabłoński, Bartosz Banasewicz-Kowalski czy Aleksander Kościów. Płyta powstała dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu stypendialnego „Młoda Polska”, którego zostałem laureatem. Wydawnictwo to odbiło się szerokim echem w prasie branżowej oraz ogólnopolskiej. Krytyka muzyczna zwróciła uwagę przede wszystkim na wysoki poziom wykonawczy, świeżość interpretacji oraz istotny wkład w przełamywaniu stereotypów na temat hermetycznego wizerunku muzyki współczesnej.

Druga płyta zespołu ukazała się w 2010 roku nakładem wytwórni fonograficznej **Dux (nr katalogowy 0808)** i składa się z wyselekcjonowanych kompozycji, które wykonywane były przez zespół w ciągu ostatnich dwóch lat przed nagraniem: Wojciech Blecharz - *Torpor* (2008), Arne Sanders - *Dubug (Strange, I've seen that face before)* (2008), Sławomir Wojciechowski - *Rope of sands* (2009), Dobromiła Jaskot - *Hum...* (2008), Gabriel Paiuk - *Distancia (efectos de superficie)* (2008), Paweł Hendrich - *Cyclostratus* (2008). Chciałbym tu nadmienić, że Kompozycja Sławomira Wojciechowskiego swoje prawykonanie miała na 52 Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień” w 2009 roku. **Ze względu na różnorodność stylistyczną, szerokie spektrum problematyki wykonawczej oraz nazwiska kompozytorów, którzy zajmują obecnie istotne miejsce na kulturalnej mapie Polski i Europy, wskazuję tę płytę jako prezentację oryginalnego dzieła artystycznego określonego w art. 16 ust. 1 punkt 2 podpunkty 1 i 2 Ustawy.**

Zespół Kwartludium od początku swojego istnienia nie skupia się jedynie na odczytywaniu partytur zapisanych metodą tradycyjną, ale konsekwentnie rozwija również sztukę współczesnej improwizacji. Ten niezwykle ważny nurt muzyki współczesnej jest obecny w twórczości wielu wybitnych kompozytorów naszych czasów wśród których należy wymienić takich twórców jak Karlheinz Stockhausen, Cornelius Cardew, Dubravko Detoni, Carl Bergstroem-Nilsen czy Christian Wolf. Utwory tych kompozytorów charakteryzują się przede wszystkim abstrakcyjną grafiką lub też aforystycznymi instrukcjami dotyczącymi sposobu kształtowania formy, rodzaju brzmienia, faktury, sposobu narracji. Kompozycje te poprzez swoje oderwanie od tradycyjnego sposobu notacji muzycznej, otwierają przed wykonawcami nieograniczone możliwości wypowiedzi artystycznej. Jest to więc muzyka zaplanowana, a jednocześnie pozostawiająca wykonawcom wolność i możliwość korzystania z własnej wyobraźni. Efektem ośmioletnich doświadczeń na tym gruncie jest trzecia płyta

ponownie zrealizowana przez wydawnictwo fonograficzne Dux (nr katalogowy 0941) w 2012 roku, którą zespół nagrał z cenionym brytyjskim twórcą muzyki elektronicznej Robinem Rimbaud działającym pod pseudonimem Scanner. Materiał muzyczny zarejestrowany został częściowo w Studio Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego oraz podczas koncertu na festiwalu Ad Libitum. Takie zróżnicowanie wnosi wartość dodaną jaką jest możliwość porównania improwizacji w sytuacji koncertowej i skrajnie odmiennej z jaką mamy do czynienia w studio nagraniowym. Na płycie zamieszczone zostały utwory graficzne trzech duńskich kompozytorów: Carla Bergstrom-Nielsena, Regina Petersena, Henrika Ehlanda Rasmussena, z którymi zespół pracował w ramach festiwalu Open Form w Kopenhadze w 2011 roku oraz zamówione na tę okazję kompozycje polskich twórców takich jak Jerzy Kornowicz, Sławomir Wojciechowski, Aleksandra Gryka i Dariusz Przybylski. W lutym 2012 roku mieliśmy zaszczyt zaprezentować ten program w Sali Kameralnej Filharmonii Moskiewskiej, a na grudzień tego roku zaplanowany jest koncert na Winter Spitalfields Festival w Londynie.

Naturalną konsekwencją poszukiwań zespołu Kwartludium na polu interpretacji muzyki graficznej jest próba zmierzenia się z pracami młodych polskich artystów plastyków w kontekście ich udźwiękowania. Zespół poszedł o krok dalej i postawił sobie za zadanie zinterpretowanie dzieł, które w swoim pierwotnym założeniu miały pełnić rolę jedynie prac wizualnych. Wraz z moimi partnerami poprzez muzykę staram się oddać formę, abstrakcję, kolor, czy fakturę. Jest to więc znakomita okazja do wielopoziomowego odbioru sztuki. Interpretacje prac wizualnych takich artystów jak Pola Dwurnik, Adam X, Rafał Bujnowski, Anna Okrasko, Karol Radziszewski, Adam Witkowski znalazły się na wspomnianej już debiutanckiej płycie Kwartludium.

W 2009 roku zespół Kwartludium znalazł się w grupie 22 wiodących europejskich zespołów specjalizujących się w wykonawstwie muzyki najnowszej zaproszonych do realizacji ambitnego projektu europejskiego Re:new Music. Wybrane zespoły podjęły się zadania stworzenia bazy utworów europejskich kompozytorów i wykonania cyklu koncertu w sezonie 2009/2010. Ideą projektu była wymiana repertuaru, propagowanie rodzimych kompozytorów w Europie i przybliżenie europejskiego repertuaru polskiej widowni. Kwartludium zgłosiło do projektu kompozycje m.in.: Wojciecha Ziemowita Zycha, Aleksandry Gryki, Wojciecha Blecharza, Dariusza Przybylskiego. W ramach tego zadania zespół zaprezentował na czterech koncertach kompozycje Gillesa Goberta – *Piece pour piano, percussions et suport audio*, Jean-Pierre Deleuze'a – *Ellipsen* na skrzypce, klarnet

i fortepian oraz Billa Sweeney'a – *Nightsongs* na skrzypce, altówkę, wiolonczelę, klarnet basowy i fortepian. Finałowy koncert, który odbył się 23.09.2010 w ramach 3 Konwencji Muzyki Nowej ArtMusFair w Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego im. Fr. Chopina w Warszawie zaowocował również płytą live (Kwartludium+ in the European RE:NEW MUSIC project, Polmic 059, 2010). Na płycie znalazła się również kompozycja *Medeas Träume* - Dariusza Przybylskiego zarejestrowana 16.11.2008 w Studio Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w ramach cyklu koncertów „Generacje”.

W 2012 roku zespół został ponownie zaproszony do udziału w drugiej edycji programu, który tym razem odbył się pod nazwą NEW:AUDIENCES. Była to kontynuacja projektu RE:NEW MUSIC, a zarazem kolejny etap współpracy zespołu Kwartludium z europejskimi zespołami wykonującymi muzykę współczesną. Zadanie przed którym stanęli uczestnicy tego programu polegało na praktycznym rozwoju nowych koncepcji koncertowych, poszukiwaniu nowej publiczności, otwarciu na nowe formy przedstawiania sztuki współczesnej oraz działania edukacyjne. Efektem tej współpracy była seria warsztatów dla dzieci pod tytułem „Kwartludium w Krainie Czarów”. Premiera naszego nowego przedsięwzięcia miała miejsce w galerii Zachęta podczas ubiegłorocznej „Małej Warszawskiej Jesieni”. Pomysł został przyjęty entuzjastycznie przez krytykę muzyczną jak również publiczność czyli dzieci i ich rodziców. Scenariusz, który wspólnie stworzyliśmy zakłada prezentację fragmentów utworów z naszego repertuaru z wykorzystaniem multimediiów oraz wciągnięcie dzieci w interaktywne zabawy mające na celu oswojenie z nowym językiem muzycznym, wyczerpanie na rodzaj dźwięku i przede wszystkim zaciekawienie muzyką, która ze względu na wysoki poziom abstrakcji uruchamia najgłębsze pokłady wyobraźni. Koncert finałowy zamykający dwuletni program odbył się podczas tegorocznej Warszawskiej Jesieni, gdzie miałem możliwość wykonać utwór na fortepian solo Benta Sørenseny pt. Lullabies.

W 2013 roku zaproszony zostałem przez Michała Jacaszka, cenionego polskiego twórcę muzyki elektronicznej do współpracy, której celem miało być stworzenie muzyki zainspirowanej twórczością „ornitologiczną” Oliviera Meassiaena. Pomysł wywodzi się z fascynacji naturą, w którym śpiew ptaków oraz ich otoczenie zostały przełożone na język muzyki. Od samego początku byłem przekonany, że zespół Kwartludium idealnie nadaje się do realizacji tego zamierzenia ze względu na możliwości brzmieniowe oraz elastyczność i otwartość na nowe wyzwania. Jacaszek razem z Kwartludium stworzył atmosferyczną fuzję dźwiękową, na którą składają się nagrania terenowe, instrumentalne improwizacje i cytaty z kompozycji Messiaena. Twórczość kompozytora stała się niejako bazą, głównym źródłem

inspiracji, natomiast w efekcie finalnym otrzymaliśmy materiał autorski, w którym czerpiąc z tradycji stworzyliśmy własny pejzaż dźwiękowy składający się z niezwykle subtelnych brzmień instrumentów akustycznych wplecionych w partię elektroniki. Premierowy koncert miał miejsce w Filharmonii Krakowskiej podczas festiwalu Unsound w październiku 2013 roku. Płyta z tym materiałem została wydana przez renomowaną brytyjską wytwórnię fonograficzną Touch w czerwcu 2014 roku i odbiła się szerokim echem w prasie światowej zbierając znakomite recenzje.

Jedną z ostatnich większych realizacji zespołu Kwartludium był koncert prawykonania na festiwalu Musica Polonica Nova we Wrocławiu w kwietniu 2014 roku. Ideą przewodnią koncertu było połączenie akustycznego brzmienia tradycyjnych instrumentów z organami Hammonda na których grał zaproszony przez nas organista i kompozytor Dariusz Przybylski. Program koncertu składał się z następujących kompozycji:

Eunho Chang - *Pattern* na skrzypce, klarnet, perkusję, fortepian i organy Hammonda

Dariusz Przybylski - *Abrenuntio* na skrzypce, klarnet, perkusję, fortepian i organy Hammonda

Mateusz Ryczek - *28 dni Księżycy* na skrzypce, klarnet, perkusję, fortepian i organy Hammonda

Sławomir Kupczak - *Trzecie miejsce po przecinku* na klarnet, skrzypce, wiolonczelę, fortepian i perkusję

Koncert ten został zarejestrowany przez Polskie Radio i w planach mamy wydanie kolejnej płyty, która ukazać się ma nakładem Requiem Records na początku 2015 roku.

Moja działalność w ramach zespołu wiąże się również z organizowaniem życia muzycznego poprzez zamawianie nowych utworów, stwarzaniem nowych możliwości upowszechniania współczesnej sztuki oraz działaniami edukacyjnymi. W tym celu w 2013 roku z mojej inicjatywy powstała Fundacja Muzyki Nowej Kwartludium, której jestem prezesem. Powołanie do życia fundacji otworzyło przed zespołem nowe możliwości zdobywania środków na dalszy rozwój i skuteczniejsze promowanie wartościowych przedsięwzięć artystycznych związanych z muzyką najnowszą. Efektem tych działań jest cykl warsztatów dla dzieci, które kontynuujemy dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dzięki dotacjom jakie fundacja pozyskuje, zespół dociera do dzieci, które prawdopodobnie nigdy nie miałyby okazji do obcowania ze współczesną muzyką podaną w sposób przyjazny i adekwatny do możliwości percepcyjnych. W najbliższym czasie, poza działaniami edukacyjnymi, fundacja ma w planach zamówienie kilku nowych

utworów u polskich kompozytorów, które wejdą do repertuaru zespołu i prezentowane będą na koncertach w przyszłym sezonie artystycznym.

Poza działalnością w zespole Kwartludium występuję również solo z repertuarem współczesnym. W ostatnim czasie zaprezentowałem publicznie takie kompozycje jak: *Pentasonata* Andrzeja Panufnika, *Retina* na fortepian i elektronikę Kasi Głowickiej, *Lullabies* Benta Sørensen, *Epifora* na fortepian i taśmę Pawła Mykietyna, *Autoportret z martwą muzyką* oraz *Kaire Maria* na fortepian i taśmę Marka Czerniewicza (prawykonanie). Jednym z ważniejszych koncertów solowych w moim dorobku artystycznym jest z pewnością prawykonanie *Wariacji na temat '¡El pueblo unido, jamás será vencido!'* Marcina Maseckiego, które odbyło się w Studio Koncertowym Polskiego Radia im. Władysława Szpilmana 7 października 2013 roku. Koncert retransmitowany został w całości 10 października na antenie Programu 2 Polskiego Radia, natomiast nagranie studyjne zrealizowane również w Polskim Radio zostało wydane w postaci płyty CD przez wytwórnię fonograficzną Bôlt Records.

Moje plany artystyczne związane są z działalnością koncertową, popularyzatorską oraz edukacyjną. W najbliższym roku wystąpię z zespołem Kwartludium na wielu festiwalach w kraju i zagranicą prezentując twórczość polskich kompozytorów jak również muzykę autorską stworzoną wspólnie z Michałem Jacaszkiem i Robinem Rimbaud (Scanner). Kontynuować będziemy cykl warsztatów z muzyką współczesną dla dzieci zamieszkałych w różnych regionach Polski. Będą to nie tylko duże miasta jak Warszawa, Łódź, Kielce czy Bydgoszcz ale również mniejsze miejscowości, w których kontakt ze sztuką jest ograniczony. Na gruncie akademickim zamierzam w dalszym ciągu przybliżać studentom współczesny repertuar oraz wiedzę na temat historii rozwoju muzyki XX i XXI wieku. W planach mam organizowanie warsztatów z dyrygentami i instrumentalistami specjalizującymi się w wykonawstwie muzyki najnowszej. Moim celem jest aby działania te w ciągu kilku nadchodzących lat przyniosły znaczącą poprawę w kwestii obecności muzyki współczesnej w powszechnej świadomości studentów, co mam nadzieję automatycznie przełoży się na jakość i ilość koncertów, podczas których publiczność będzie miała okazję wysłuchać muzyki naszych czasów.

